

DET GAMLA ÖSTERMÄLM

På våren gick vi ett par gånger på Djurgården. Han föredrog solen i ryggen; då kunde han med käppen genomborra sin skugga. Han rådde mig: »Ersätt metafysiken med metaforen. Det finns nog med obekantas obekanta på nära håll.« När jag besökte honom i Linnégatan 92, beundrade jag en ordning och reda som på posten. Böcker i raka rader, många halvfranska, och de häftade bakom de inbundna såsom förr var vanligt.

Han visade dedikationer från Georg Brandes och berättade hur nervös han var inför ett samtal med Ibsen. Sin statliga anställning behöll han för trygghetens skull och för att slippa tänka för mycket. Han besvarade alla brev med korrespondenskort som med normal handstil rymde omkring fyra fullständiga satser. Det räckte även i känsliga sammanhang, menade han.

I Curmanska villan, Floragatan 3, bodde Carl Curmans dotter Nanna, gift med Robert Fries, specialist på Afrikas flora. Under glastaket i atrium samlades släkten, men tidigare möttes här 1880-talets unga Sverige och förberedde vid väldiga middagsgästningar det litterära och politiska genombrottet. Hit kom Oscar Levvertin, Artur Hazelius, Bjørnstjerne Bjørnson. Kvinnor som Ellen Key, Ernst Ahlgren och Anne Charlotte Edgren klädde sig på Calla Curmans uppmaning i gammalsvensk reformdräkt.

Den åttiosexårige Robert Fries stod i sin snickarbod och finspantade kakelugnsved. Han visade mig elefantfötter och kalebasser, minnen från hans och Eric von Rosens expedition till Rhodesia och Kongo 1911. Här fanns Linnés egna tenntallrikar, växterna som prins Gustaf pressade 1846 och en stenflisa som var en tredjedel av yttersta spetsen på den nära sex tusen meter höga bergstoppen Nevado de Chañi i Anderna som Robert Fries var en av de första att bestiga.

Per Wästberg
Vägar till Afrika

2007

sn 301